

KARTA KURSU

stacjonarne/niestacjonarne

Nazwa	Diagnoza społeczna
Nazwa w j. ang.	Social Diagnosis

Koordynator	dr hab. Radosław Marzęcki, prof. UP	Zespół dydaktyczny
		dr hab. Radosław Marzęcki, prof. UP
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Diagnozowanie jest elementem każdego racjonalnego podejścia do rozwiązywania problemów społecznych, a w konsekwencji identyfikacji i zaspokajania potrzeb ludzi oraz działania na rzecz poprawy jakości ich życia. Stanowi zatem element monitoringu społecznego, który pozwala lepiej i skuteczniej rozpoznawać problemy oraz im przeciwdziałać, ponieważ dla badacza społecznego ważne stają się pytania nie tylko o to, „jak jest?“, ale również „dlaczego tak jest?“. Diagnoza służy nie tylko opisowi, ale przede wszystkim rozumieniu zjawisk społecznych. Umiejętność udzielania odpowiedzi na te pytania – w oparciu o dane empiryczne – pozwala na formułowanie odpowiednich sposobów rozwiązywania skomplikowanych problemów społecznych poprzez określanie trafnych celów działań oraz wskazywanie adekwatnych środków służących ich realizacji. Celem kursu będzie więc zapoznanie studentów z metodami diagnozowania problemów społecznych oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności wnioskowania z danych na temat możliwości ich rozwiązywania. Szczególny nacisk zostanie położony na znaczenie diagnozowania i rolę badacza w społeczności lokalnej.

Warunki wstępne

Wiedza	Znajomość metod i technik badań społecznych oraz źródeł dostępnych danych wtórnych
Umiejętności	Podstawowa umiejętność analizy i interpretacji danych ilościowych i jakościowych
Kursy	Zaliczone kursy: Metody badań społecznych

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01: Student wie czym jest diagnoza społeczna oraz jaka jest jej rola w rozwiązywaniu problemów społecznych	W01, W04, W05
	W02: Student zna cele i funkcje diagnozowania społecznego	
	W03: Student zna zróżnicowane metody diagnozowania społecznego	

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01: Student rozpoznaje przesłanki dla realizacji diagnozy społecznej	U01, U02, U03, U06
	U02: Student potrafi zaplanować proces diagnozowania problemów społecznych	
	U03: Student potrafi dokonać wyboru odpowiednich metod i technik diagnozy społecznej	
	U04: Student potrafi wnioskować na podstawie zgromadzonych danych	
	U05: Student potrafi podsumować i zaprezentować wyniki diagnozy społecznej	

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01: Student ma świadomość związku między wynikiem diagnozy a działaniem społecznym	K01, K02, K04
	K02: Student rozumie konieczność diagnozowania w celu racjonalnego planowania działań	
	K03: Student rozumie znaczenie diagnozowania dla lepszego rozumienia specyfiki społeczności lokalnych	

studia stacjonarne

		Organizacja									
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	E
Liczba godzin	10	20									

studia niestacjonarne

Forma zajęć	Organizacja											
	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	10	15										

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład konwersatoryjny, którego celem jest zwrócenie uwagi studenta na określoną liczbę problemów związanych z tematyką zajęć.

Ćwiczenia prowadzone w formie warsztatów: studia przypadku, dyskusje, praca w grupach, projekty.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01							X	X					
W02							X	X					
W03							X	X					
U01							X	X					
U02							X	X					
U03							X	X					
U04							X	X					
U05							X	X					
K01							X	X					
K02							X	X					
K03							X	X					

Kryteria oceny	<p>Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny są:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obecność na zajęciach - merytoryczny udział w dyskusjach - zaangażowanie w pracę nad projektem - przedstawienie wyników pracy nad projektem
Uwagi	

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Diagnoza jako element działań na rzecz społeczności lokalnej, zasady dobrego diagnozowania
2. Przedmiot i cel diagnozy społecznej
3. Partycypacyjne podejście do diagnozy społecznej – podmioty inicjujące i współpracujące w realizacji diagnozy społecznej, konsultacje społeczne jako element diagnozy
4. Proces diagnozowania problemów społecznych
5. Źródła informacji i sposoby ich pozyskiwania
6. Metody i narzędzia diagnozowania problemów społecznych, klasyczne metody badawcze i metody badawczo-animacyjne, metody warsztatowe
7. Wnioskowanie i metody porządkowania wiedzy
8. Prezentacja wyników diagnozy społecznej – raportowanie

Wykaz literatury podstawowej

Boryczko M., Dunajska A., Marek S., Praca socjalna w środowisku lokalnym, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2020.

Daszkowska-Kamińska A., Gołdys A., Makowska M., Urbanik A., Przepis na diagnozę, czyli poznaj młodych i środowiska lokalne, Polska Fundacja Dzieci i Młodzieży, Warszawa 2013.

Nowotny A. (red.), Zrób to sam. Jak zostać badaczem społeczności lokalnej? Poradnik dla domów kultury, Towarzystwo Inicjatyw Twórczych „e”, Warszawa 2010.

Probosz M., Sadura P., Konsultacje społeczne. Planowanie, przygotowywanie i prowadzenie konsultacji społecznych metodą warsztatową, Instytut Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2011.

Przykłady raportów z realizacji diagnozy społecznej na poziomie lokalnym (Poznań, Rzeszów, Wrocław i inne).

Urbanik A., Gołdys A., Daszkowska-Kamińska A., Diagnoza potrzeb młodzieży w środowisku lokalnym, Polska Fundacja Dzieci i Młodzieży, Warszawa 2010.

Urbanik A., Quo vadis? O partycypacyjnej diagnozie lokalnej, Instytut Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2011.

Wykaz literatury uzupełniającej

Czekaj, K., Zawartka, M., Problemy społeczne, mapy badawcze, planowanie społeczne – perspektywa smart city, „Studia Ekonomiczne. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach”, 2015, nr 243.

Kłopot S.W., Błaszczak M., Pluta J. (red.), Problemy społeczne w przestrzeni Wrocławia, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa, 2010.

Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, Obywatele jako partnerzy. Podręcznik OECD na temat informowania, konsultacji i udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji politycznych. Rządzenie, Stowarzyszenie Klon/Jawor, Warszawa 2010.

Szatur-Jaworska, B., Diagnoza i diagnozowanie w polityce społecznej, (w:) G. Firlit-Fesnak, M. Szyłko-Skoczny (red.), Polityka społeczna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2013.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) – studia stacjonarne

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	20
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	10
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	5
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	10
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	10
Ogółem bilans czasu pracy		75
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) – studia niestacjonarne

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	15
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	10
Ogółem bilans czasu pracy		75
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3